

30. SEPTEMBER 2022

MØDEREFERAT

Forum Aftagerpanelet for Institut for Engelsk, Germanisk og Romansk

Møde afholdt 28. september, 2022 (16:30-19:30)

Sted 24.2.62

Referent Anne Kjølby

EMIL HOLMS KANAL 6
2300 KØBENHAVN S

DIR 35 33 00 99

anneby@hum.ku.dk
www.engerom.ku.dk

Til stede

Elsebeth Austin, Karen Hoby Skanning, Anna Jansdorf, Claus Thornby Larsen, Cathrine Holm-Nielsen, Lotte Valera Jensen, Sofie Vindis, Astrid Tøttenborg, Jan Lindschouw, Petra Daryai-Hansen, Kirsten Kragh og Anne Kjølby.

Afbud fra

Frederik Wagner, Karin Kragshave, Lars Stenius Stæhr, Detlef Siegfried, Katrine Andersen, Lisbeth Verstraete-Hansen og Christian Jensen.

Dagsorden

1. Velkomst v. *Kirsten Kragh* og nyt fra panelet

Mødet startede med en velkomst til nye medlemmer samt en præsentationsrunde.

Kirsten Kragh orienterede desuden om, at Marie Andersen og Betina Merete Larsen er udtrådt af panelet siden sidst. Det betyder, at der er ledige pladser, og alle panelets medlemmer opfordres til at tænke over potentielle kandidater, primært inden for aftagerperspektivet for kandidatuddannelsen i Interkulturelle Markedsstudier.

Under nyt fra panelet orienterede *Anna Jansdorf* om, at hun har fået nyt arbejde i Region Hovedstaden, hvor hun arbejder med forskningsstrategi.

Hun kunne desuden fortælle, at der er store bekymringer på professionshøjskolerne om det faldende ansøgningstal inden for sproguddannelser.

Elsebeth Austin orienterede om, at de i gymnasierne er meget optaget af brobygning og det at fortælle den gode historie om sprog. Der er stadig en opfattelse af, at engelsk er nok og at sprog generelt er lavstatus.

Hos Kommunikation og Sprog er der er meget fokus på regeringens reformudspil og det nye udspil om etårige KA-uddannelser. *Cathrine Holm-Nielsen* nævnte, at det er problematisk, at professionshøjskoler og sproguddannelserne på universiteterne ofte kommer til at stå som modpoler i stedet for samarbejdspartnere.

Karen Hoby Skanning oplyste, at efteruddannelse ikke er så hårdt ramt endnu, men der bliver generelt skåret meget på de internationale aktiviteter.

Claus Thornby Larsen sagde, at det stadig er svært at besætte stillinger i sprog og oversættelse inden for de tre store instanser i EU. Der er færre og færre, som passer ind i den profil, som typisk efterspørges. En del af problematikken er måske delvist den langsommelige proces fra ansøgning til offentliggørelse af navne.

2. Uddannelseslandskabet, orientering og videre proces

Arbejdet med uddannelseslandskabet udspringer af regeringens regionaliseringsudspil. 300 pladser skal skæres på Humaniora frem mod 2030. Vi bliver målt bl.a. på dimittendledighed og frafald. Der er nedsat et stort arbejdsudvalg, som siden foråret har arbejdet med at komme med 3-5 forskellige scenarier. Udvalget består af prodekan for uddannelse, studiechef, viceinstitutedere for uddannelser, studienævnsformænd samt studienævnsnæstformænd.

Scenarierne er delvist lavet på baggrund af dekanatets pejlemærker:

- at der arbejdes hen imod færre, men fagligt begrundede uddannelsesindgange gennem øget samarbejde og sammenlægninger af eksisterende BA-uddannelser.
- at der arbejdes for at profilere KA-uddannelserne i retning af erhvervs muligheder på såvel det offentlige som det private arbejdsmarked.
- at der tages hensyn til et sammenhængende og relevant uddannelsesudbud.
- at eksisterende forskningsmæssige styrkepositioner indtænkes i fakultetets samlede uddannelsesportefølje.

Det bemærkes, at det er interessant, at ledigheden er rimelig høj mens mange gymnasier har svært ved at finde arbejdskraft. Der er også en national skævhed, hvor det er svært at få kandidater til at flytte til provinsen.

Scenarierne har i høj grad fokus på det arbejdsmarkedsorienterede og på tilvalgspakker. Herudover kunne man måske koncentrere mere kernefaglighed på bachelorniveau og mere frihed på kandidatniveau. Tilvalgspakker har typisk været lidt diffuse og det kunne være til de studerendes fordel at gøre det lidt mere fokuseret.

3. Aftageranalyser, orientering og drøftelse

Tre spørgsmål blev drøftet:

- *Hvordan og hvorfor bliver vores kandidater ansat? Vi vil gerne have et bedre billede af, hvad virksomhederne forestiller sig, at de får/ikke får som kompetence, når de ansætter en cand.mag. med fremmedsprog?*
- *Hvilke opgaver i en virksomhed/organisation kunne med fordel varetages af sproguddannede i organisationen: Hvor, hvordan, hvornår og hvorfor, er der sprog i spil?*
- *Hvilke krav stilles der til professionelle oversættere på arbejdsmarkedet i dag? Er der forskel på krav hos Language Wire og i EU-systemet? Kan vi rumme begge i vores uddannelser? Hvordan ville de skrue en uddannelse/profil sammen i dag?*

I løbet af drøftelsen kom der følgende kommentarer fra panelet:

- Det er fortsat svært for vores studerende at oversætte egne kompetencer til noget som er anvendeligt på et arbejdsmarked.
- Kandidater lærer typisk noget i fx en tysk eller fransk kontekst – men ved kandidater egentlig hvordan det kan bruges i en dansk virksomhedskontekst. Springet fra genstandsområdet og til en dansk virksomhed kan være stort.
- Talehåndlinger og diskurser – dette er vigtigt inden for fx ledelseskommunikation og lederuddannelser – her er det en stor styrke at have en sproglig baggrund.
- Cases er vigtige i undervisningen, så studerende kan øve sig og især italesætte det at omsætte kompetencer til praksis. Her kunne praktik også spille en særlig rolle.
- Vi skal forsøge ikke at overgøre det praksisorienterede – vi skal finde en balance mellem det faglige og det praktiske.
- Det er et stort problem, at der ikke efterspørges sprog i jobannoncer. Man går ud fra, at alle kan engelsk. Herudover forventes der typisk et eller nogle gange to fremmedsprog.
- Vi har måske et hul i forhold til generalistkompetencerne – mange studerende er nervøse for at låse sig fast på fx underviservejen eller oversættelsen. De studerende kommer ofte i vejledningen, når de ikke vil følge en af de traditionelle veje.

- Måske skal vi være bedre til at stå på den faglige stolthed som sprogstuderende – så kan vores studerende bedre positionere sig.
- Vi skal ikke altid tilpasse uddannelserne til arbejdsmarkedet men også være bedre til at fortælle, hvordan virksomhederne kan bruge vores kandidater.
- Vi skal være bedre til at synliggøre hvilke veje man kan tage. Men vi skal måske også hjælpe studerende til at visualisere omveje og at det ikke nødvendigvis er den lige vej, som er den rigtige.
- Et stadig større problem er, at studerende generelt ikke er dygtige nok til dansk. Ved oversættelse er der fx stigende fokus på *editing* frem for egentlig oversættelse, men det kræver stadig sproglige kompetencer på højt niveau. Her er det også en stor fordel at have stiftet bekendtskab med digitale oversættelsesværktøjer.

4. Sprogløft, orientering og drøftelse

Kirsten Kragh gav en kort status på regeringens sprogløft til tysk og fransk. Der er nedsat en arbejdsgruppe, som har forsøgt at finde frem til, hvordan det bedst kan gøres. Dette har foreløbigt mundet ud i følgende:

- **Løft af sprogligt niveau på BA**
 - Ansættelse af studielektorer i tysk og fransk
 - Sprogboost for nye studerende i september
 - Udvidelse af timetal på alle fire semestre på BA på tysk og fransk. Indlejring i eksisterende fagelementer, både sproglige og kulturelle.
- **Sprog som tillægskompetence**
 - Ekstra sprog for studerende på kandidatuddannelsen i Interkulturelle markedsstudier
 - Sprog for andre studerende

Uddybning af ovenstående: Der er lagt 6 ekstra timer ind om ugen i september på første semester som et sprogbad. Fra oktober og frem får de studerende 3 ekstra timer. Her er det primært det mundtlige, der er fokus på. Der er også midler til at give studerende øget feedback, noget som mange studerende efterspørger.

På andet semester er det også tanken, at studerende skal have 3 timer ekstra – her er der primært fokus på skriftlighed.

På 3. semester er der afsat 2 timer om ugen. Her skal der være fokus på sprogindlæring og sprogfærdighed i kulturdisciplinerne, dvs. litteratur, kultur og historie. Instituttet har afholdt en workshop målrettet undervisere der ikke er så vant til at integrere sprogfærdighed i undervisningen. Der vil efterfølgende blive udviklet et katalog med øvelser og andet, som kan træne målsproget. Parallelt kører der et pilotprojekt, som udvikler et katalog for

akademiske fraser. Med udgangspunkt i aftagerpanelets input tilbage i februar, er der lavet et spørgeskema til de studerende, som bl.a. spørger til, hvad studerende har behov for, for at være mere mundtligt aktive. I spørgeskemaet bliver der også spurgt til studerendes interesse for en mentorordning med ældre studerende samt sprogtest på første år.

Inden for sprog som tillægskompetence har CIP brugt nogle af EGR's studerende som undervisere til studerende fra andre uddannelser, som skal på udveksling. Der er altid stor interesse for sprogundervisning, men det er svært at få andre uddannelser til at afgive ECTS til det.

5. Pause med let anretning

6. Specialebasar (evt. mulighed for erhvervsspecialer)

EGR overvejer et koncept med specialebasar, hvor undervisere fx kan komme og præsentere et forskningsprojekt, som studerende kan byde ind på.

Instituttet overvejer også, om erhvervsspecialer kunne give studerende en lettere vej til et job eller i hvert fald en kontakt til arbejdsmarkedet.

Panelet drøftede, om man kunne invitere aftagere ind til en sådan specialebasar for at motivere studerende til at se, at deres uddannelse har relevans. Samtidigt skal man overveje, at det kan kræve noget andet af en vejleder, hvis det er et erhvervsrettet speciale.

Kommunikation og sprog kunne måske byde ind med *Hvad kan jeg bruge mit speciale til i forhold til jobsøgning, arbejdsmarkedet?* Vi kan også bruge alumnerne i forhold til virksomheder, hvor specialestuderende kan indsamle empiri.

Specialet ses typisk som kronen på værket – det er her studerende skal vise, hvad de har lært. Men er dette forældet i forhold til at flere tidligere valgte forskervejen? Her er der flere forskellige meninger i panelet. Specialer kunne godt vises lidt mere frem til aftagere som noget omsætteligt. Det kan være en form for speciale-cup. Specialer kan fx også bruges som ny viden i faggrupper på gymnasier.

Det er svært for mange studerende at sidde alene med et speciale. Hvis man kunne koble nogle eksterne sparringspartnere på, kunne det gøre en forskel. Vi skal samtidigt huske på, at vi er på et universitet – det er det højeste niveau i Danmark og vi er nødt til at stille nogle krav. Selvfølgelig skal vi støtte og hjælpe, men der må også være noget selvstændigt og robust arbejde i specialet.

Konklusionen var, at EGR arbejder videre med konceptet, men målgruppe og deltagere skal overvejes nøje. Det må ikke være for bredt og for diffust.

7. Planlægning af paneldebat, drøftelse og input fra panelet

Panelet udviste stor interesse for endnu en paneldebat. EGR går videre med at planlægge et koncept hvor medlemmer inviteres til at deltage efterfulgt af næste møde i panelet.

Det er vigtigt at invitere nyuddannede kandidater ud også, da det kan være mere relaterbart for nye studerende.

Paneldebatten bliver mandag d. 27. februar, 2023: 15:00 – 16:30

8. Fastlæggelse af næste møde

Næste møde bliver mandag d. 27. februar, 2023: 16:30 – 19:30.

9. Eventuelt

Elsebeth Austin sidder også i KU's repræsentantskab. Her har de været på besøg på det nye Niels Bohr institut.

Derudover nævnte hun, at [rapporten fra følgegruppen for Strategi for styrkelse af fremmedsprog i uddannelsessystemet](#) er kommet.